

SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ PROFESINĖS KOMPETENCIJOS TOBULINIMO PROGRAMŲ VERTINIMO IŽVALGOS

Ginta Gerikaitė

2018-11-07

Socialinio darbo metodiniai centrai, kurie vykdo socialinių paslaugų srities darbuotojų ***profesinės kompetencijos tobulinimo, socialinio darbo*** (socialinių paslaugų) ***naujovių diegimo bei gerosios patirties sklaidos kitoms socialinių paslaugų įstaigoms*** funkcijas.

TIKSLAS

- Suaugusiųjų švietimo progresas, tobulėjimas ir plėtra;
- Paslaugų teikėjų atsakomybė;
- Paslaugų ir poreikių darna;
- Klausytojų įtraukimas į mokymo (si) procesą;
- Mokymosi visą gyvenimą tęstinumas, priartinant jį prie gyvenamos ar darbo aplinkos;
- Paslaugų kokybė;
- Bendravimas ir bendradarbiavimas.

TEMŲ GRUPĖS

**POZITYVI
TĖVYSTĖ**

PSICHOLOGIJA

**NAUJI
METODAI**

MIGRACIJA

SMURTAS

**GLOBA IR
ĮVAIKINIMAS**

AKTUALIOS TEMATIKOS KRYPTYS

- Socialinio darbo profesijos įvaizdžio kūrimas;
- Socialinio darbo vertybės ir etika;
- Socialinis darbas daugiakultūrinėje aplinkoje;
- Kritinis mąstymas;
- NVO socialinių paslaugų teikimo plėtra;
- Lietuvos ir ES socialinės politikos pokyčiai, tendencijos.

PROGRAMŲ TEIKĖJAI

UAB

IĮ

**PARAMOS
FONDAI**

**PARAMOS
CENTRAI**

**SOCIALINĖS
GLOBOS
NAMAI**

VŠĮ

CARITAS

GEROJI PATIRTIS

- **Aktuali ir įvairi tematika;**
- **Inovatyvūs mokymo(si) metodai;**
- **Programos vykdytojų pasirengimas;**
- **Praktinis pritaikymas;**
- **Dokumentų rengimas;**
- **Paslaugų teikėjų tinklo plėtra.**

PROGRAMOS PAVADINIMAS

- Informatyvi formuluotė;
 - Aiški klientų grupė ar reiškinys;
 - Suprantamos sąvokos.
-
- *Socialinis darbas su smurtą patyrusiais asmenimis: atpažinimas, pagalba, prevencija*

ĮGYJAMŲ KOMPETENCIJŲ FORMULUOTĖS

- *Aiški teorinė ir praktinė kryptis*
- *Žinios, gebėjimai.*

- Žinojimas, kokie skatinantys veiksniai...
- Gebėjimas
- Įgys žinių...

VERTINIMO KRITERIJAI

- 1. Programos poreikio pagrindimas, aktualumas ir naujumas (maksimali balų suma: 15).**
- 2. Programos tikslas, uždaviniai bei numatomi programos įgyvendinimo rezultatai (maksimali balų suma: 15).**
- 3. Mokymo plano parengimo bei programos turinio aprašymo kokybė (maksimali balų suma: 45).**
- 4. Programos vykdytojo (-ų) (dėstytojo (-ų)) patirtis ir kompetencija (maksimali balų suma: 20).**
- 5. Materialinės mokymo bazės atitikimas Programai vykdyti (maksimali balų suma: 5).**

1. PROGRAMOS POREIKIO PAGRINDIMAS, AKTUALUMAS IR NAUJUMAS

1.1. Rekomenduojama pateikti ne senesnę kaip 3 metų socialinių darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo poreikį, aktualumą bei naujumą tinkamai įrodančią informaciją (profesinės kompetencijos tobulinimo programos rengėjų, socialinių partnerių ar kitų institucijų atliktų tyrimų, apklausų apibendrinti rezultatai ar kita informacija)

- *Poreikio aktualumo bei naujumo pagrindimas;*
- *Argumentuotas poreikis pagrįstas įrodymais (tyrimų, apklausų rezultatai);*
- *Regiono, rajono, miesto poreikis;*
- *Statistikos departamento duomenys;*
- *Moksliniai straipsniai;*
- *Kitų šalių patirtis;*
- *Minimalus teorinis pagrindimas.*

REKOMENDUOJAMA

- ***Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2018 m.*** gegužės, birželio, liepos, mėnesiais į Lietuvą pirmą kartą nuo įstojimo į Europos sąjungą...
- ***Pagal Informatikos ir ryšių departamento prie VRM pateikiamus duomenis,*** nuo 2015 m. užfiksuota 38510 pranešimų policijai dėl smurto artimoje aplinkoje – 31,2 proc. daugiau negu 2014 m...
- ***LR Vyriausybė 2014 m. patvirtino*** Valstybinę smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 metų programą (toliau – programa). Programoje teigiama, kad...

1.2. Rekomenduojama atsižvelgti į naujausias socialinės politikos kryptis ir prioritetus, apžvelgti socialinio darbo **aktualijas dėstomoje** srityje.

- ***Nacionalinės socialinės politikos kryptys;***
- ***Regionų problematika;***
- ***Europos socialinės politikos kontekstas.***

1.3. Naudotis naujausiais informaciniais šaltiniais: aktualiais teisės aktais, knygomis ar kitais leidiniais, internetine informacija ir kt.

- **Informacijos šaltinių naujumas;**
- **5 metai; 10 metų?;**
- **Užsienio šalių autoriai;**

REKOMENDUOJAMA

- Chomentauskas, G., Dereškevičiūtė, E., Leonaitė, E., Daniūnaitė, I., Levickaitė, K., Grigaitė, U., Mišinienė, K., Normantaitė, K. Redaktorė: dr. Leonaitė, E. Pareigūno bendravimas su nukentėjusiais. Praktinis vadovas. Vilnius: Žmogaus teisių stebėjimo institutas, **2018**.
- Attention-deficit, subcommittee on, et al. ADHD: clinical practice guideline for the diagnosis, evaluation, and treatment of attention-deficit/hyperactivity disorder in children and adolescents. Pediatrics **(2016)**.

2. PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI BEI NUMATOMI PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

2.1. Tikslas, uždaviniai ir numatomi programos įgyvendinimo rezultatai turi būti apibrėžti ir aiškūs

- ***Konkrečios formuluotės;***
- ***Dermė su numatytomis kompetencijomis;***
- ***Uždavinių formuluotės atspindi teorinius ir praktinius gebėjimus;***
- ***Numatomi rezultatai apibrėžti ir suprantami.***

SIŪLOMOS FORMULUOTĖS

- Tobulinti socialinių darbuotojų profesinę darbo sukompetenciją, skleisti novatoriškus socialinio darbo sumetodus.
- Suteikti dalyviams žinių apie nuostatas ir iniciatyvas, dirbant socialinį darbą su.....
- Išplėsti ir įtvirtinti socialinių darbuotojų žinias ir kompetencijas.....
- Sustiprinti socialinių darbuotojų kompetenciją ir įgūdžius.....

GALIMOS FORMULUOTĖS

- Apibūdinti;
- Identifikuoti;
- Analizuoti;
- Paaiškinti;
- Analizuoti ir vertinti;
- Lavinti gebėjimus bendrauti;
- Teikti būtina emocinę paramą, informaciją ir kitą būtina pagalbą;
- Ugdyti.

2.2. Įgyvendinimo rezultatus galima naudoti praktinėje veikloje.

- ***Argumentuotos sąsajos su praktine veikla***

TINKAMOS FORMULUOTĖS

- Turės žinių...
- Gebės empatiškai priimti ...
- Padėdamasintegruotis Lietuvoje, taikys žinias apie....
- Suvoks ryšį ...
- Išmoks atsakingai vertinti esamą situaciją...
- Naudos...
- Patobulės socialinių darbuotojų profesinė darbo su ...kompetencija – gebėjimas nustatytiveiksnius, formas, dinamiką ir pasekmes
- Gebės identifikuoti
- Patobulėjusi profesinė kompetencija užtikrins aukštesnę socialinių darbuotojų teikiamų paslaugųkokybę, prisidės prieprevencijos ir mažinimo.

2.3. Programos pavadinimas, numatomi programos įgyvendinimo rezultatai, programos turinys dera tarpusavyje.

- ***Formuluočių dermė.***

3. MOKYMO PLANO PARENGIMO BEI PROGRAMOS TURINIO APRAŠYMO KOKYBĖ

3.1. Programos plane profesinės kompetencijos tobulinimo temos išdėstytos nuosekliai, aiškiai, turinys nesikartoja.

- ***Nuoseklumas;***
- ***Aiškumas;***
- ***Nekartojimas.***

REKOMENDUOJAMA

- **Žinios, jų taikymas** - geba kritiškai, sistemiškai analizuoti ir socialinio darbo praktikoje taikyti naujausias žinias apie: socialinio darbo teoriją ir metodus...
- **Gebėjimai vykdyti tyrimus** - geba savo praktinėje veikloje kurti inovacijas, veikti neapibrėžtose ir kompleksinėse situacijose.
- **Socialiniai gebėjimai** - geba veiksmingai bendrauti ir bendradarbiauti su klientais, kolegomis, politikais, žiniasklaida, mokslininkais, moka dirbti tarpdisciplininėje komandoje, organizuoti komandos darbą.
- **Asmeniniai gebėjimai** - geba kritiškai įvertinti ir atrinkti naudojimuisi tinkamiausius nacionalinius ir tarptautinius informacijos šaltinius, užtikrinti informacijos konfidencialumą.
- **Specialieji gebėjimai** - geba savarankiškai organizuoti socialinių paslaugų veiklos planų ir projektų rengimą, vadovauti jų įgyvendinimui, vertinti socialinės pagalbos kokybę ir efektyvumą, inicijuoti naujoves, pritraukdamas tiek nacionalinius, tiek tarptautinius žmogiškuosius ir finansinius išteklius;

3.2. Išsamiai aprašytos dėstomos temos bei praktinės užduotys.

- ***Pateikiamos temos ir potemės***
- ***Esminis tematikos apibūdinimas***
- ***Praktinės užduoties apibūdinimas***

TIKSLINGA

- Atvejo analizė (kokio?)
- Problemos sprendimo (kokios?)
- Plano parengimas (kokio?)

- 1 tema:(trukmė - 6 ak. val., teorinių užsiėmimų trukmė – 3 ak. val., praktinių užsiėmimų trukmė – 3 ak. val.). Turinys ir pagrindinės sąvokos:
- Metodai: Teorinės paskaitos ir seminarai, praktiniai seminarai, simuliacijos metodas, diskusijų grupės, savarankiškas darbas mažose grupėse.
- Rezultatai. Dalyviai įgys žinių: - apie ...
- Dalyviai gebės: - numatyti.....; - atpažinti konfliktų požymius; - organizuoti ir teikti pagalbą šeimai.

3.3. Dėstomų temų turinys atitinka mokymosi dalyvių specializaciją.

- ***Socialinių darbuotojų žinios ir gebėjimai***

3.4. Numatomi naudoti mokymo metodai yra aiškiai ir detaliam aprašyti (paskaitos, darbas grupėse, diskusijos, atvejų aptarimas, simuliacijos ir pan.).

- ***Pateikiamas metodo pavadinimas ir apibūdinimas***

METODAI

- ***Įtraukianti paskaita*** - teorija yra pateikiama interaktyviu būdu. Tai leidžia dalyviams nesunkiai suvokti informaciją, aktyviai dalyvauti jos supratime, diskusijoje tikslinti sąvokas. Tam naudojamos įvairios grupinio ir individualaus informacijos pristatymo technikos. Pristatomos teorinės apžvalgos apie pagrindines mokymų temas ir pristatymo turinys aptariamas su dalyviais. Kiekvienai mokymo temai paruošiama *PowerPoint* prezentacija.
- ***Atvejo analizė*** - klausytojams pateikiami su mokymo tema susiję sėkmingi ar nesėkmingi atvejai, kuriuos išnagrinėję dalyviai turi įvardinti efektyvius ir neefektyvius veiksmus, surasti efektyviausius galimus sprendimus.

METODŲ ĮVAIROVĖ

- ***gnoseologiniai***, nukreipti į pažintinių gebėjimų ugdymą ir žinių suteikimą (pažinimo, žinių perteikimo akademinėse pratybose), žinių suvokimo metodai (pasakojimas, pokalbis, iliustravimas, demonstravimas, stebėjimas, mokymasis bendradarbiaujant, situacijų modeliavimas). **Šie metodai dažniausiai realizuojami, pasirenkant paskaitos formą;**
- ***veiklinamieji***, nukreipti į specialiųjų, taip pat socialinių ir asmeninių gebėjimų ugdymą (diskusija, tiriamoji veikla, individualūs arba grupiniai darbai ar projektai, imitavimas, minčių lietus). Šie metodai įprastai realizuojami per pratybas ir seminarus nedidelėse grupėse;

3.5. Dėstomų temų turinys ir metodai leidžia pasiekti numatomus programos įgyvendinimo rezultatus.

- ***Atitiktis***
- ***Dermė***

3.6. Programos apimtis yra pakankama programos įgyvendinimo rezultatams pasiekti.

***Programos trukmė
valandomis ir
tematikos platumas***

4. PROGRAMOS VYKDYTOJO (-Ų) (DĖSTYTOJO (-Ų)) PATIRTIS IR KOMPETENCIJA

4.1. Programos vykdytojas (-ai) (dėstytojas (-ai)) turi aukštąjį universitetinį dėstomos srities išsilavinimą.

4.2. Programos vykdytojas (-ai) (dėstytojas (-ai)) turi ne mažesnę kaip 1 m. darbo patirtį dėstomoje srityje bei kitų socialinių darbuotojų, individualios priežiūros personalo, studentų teorinio ir praktinio mokymo patirtį.

- ***Išsilavinimo atitiktis dėstomai sričiai***
- ***Pateikti faktus įrodantys dokumentai***

4.3. Programos vykdytojų (dėstytojų) skaičius yra pakankamas numatomiems profesinės kompetencijos tobulinimo mokymo rezultatams pasiekti.

4.4. Pateiktas (-i) Programos vykdytojo (-ų) (dėstytojo (-ų)) gyvenimo aprašymas (-ai) bei visų patirtį ir kompetenciją įrodančių dokumentų kopijos.

- ***Dokumentų laikotarpis***
- ***Gyvenimo aprašymas***
- ***5 -10 metų ?***

5. MATERIALINĖS MOKYMO BAZĖS ATITIKIMAS PROGRAMAI VYKDYTI

5.1. Numatytos patalpos profesinės kompetencijos tobulinimo mokymams yra tinkamos ir jų pakanka.

5.2. Naudojama įranga (vaizdo/garso, kompiuterinė ir pan.) tinkama ir jos pakanka.

- ***Patalpų apibūdinimas***
- ***Įrangos sąrašas, argumentavimas***

- Metodinės (dalomosios) medžiagos apibūdinimas
- Žinių vertinimo formos apibūdinimas
- Perteklinė informacija
- **Metodinės medžiagos struktūra**
- **Grįžtamojo ryšio, vertinimo formos konkretus apibūdinimas**
- **Programos struktūros dalių pavadinimų kartojimas**

METODINĖS MEDŽIAGOS PATEIKIMAS

- *Mokymų turinio konspektas ir praktinės užduotys.*
- Kiekvienas mokymų dalyvis gaus paruoštą dalomąją medžiagą ?
- Darbinė praktika ?
- Pozityvūs sprendimai?

ŽINIŲ ĮVERTINIMO FORMA

- *Dalyvių žinios ir gebėjimai įvertinami remiantis kokybiniais duomenimis: vertinamas seminaro dalyvių aktyvumas, gebėjimas pritaikyti naujai gautas teorines žinias praktinėse situacijose.*
- *Esant poreikiui mokymų pabaigoje dalyviams gali būti pateikiamas žinių įvertinimo testas.*
- Dalinimasis nuomonėmis, refleksija: individualus klausytojo indėlis. Grupinio darbo aptarimas, klausimų-atsakymų metodo taikymas. Įgytų žinių patikra per praktikumą. Įvertinami gebėjimai analizuoti atliktą veiklą: mokėjimas apžvelgti/aparti rezultatus, gebėjimas kritiškai vertinti save ir grupės narius.

STIPRIOSIOS PUSĖS

- *Programos vykdytojo (-ų) (dėstytojo (-ų)) patirtis ir kompetencija.*
- *Materialinės mokymo bazės atitikimas programai vykdyti.*

TOBULINTINOS PUSĖS

- *Programos poreikio pagrindimas, aktualumas ir naujumas.*
- *Programos tikslas, uždaviniai bei numatomi programos įgyvendinimo rezultatai.*
- *Mokymo plano parengimo bei programos turinio aprašymo kokybė.*

INFORMACIJOS ŠALTINIAI

- Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2023 metų plėtros programa, patvirtinta LR Vyriausybės 2016 m. balandžio 6 d. nutarimu Nr. 347.
- Socialinio darbo studijų krypties aprašas, patvirtintas LR ŠMM ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-820.
- Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų kvalifikaciniai reikalavimai, Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos bei Socialinių darbuotojų atestacijos tvarkos aprašai, patvirtinti Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. A1-75.